

Adrem

Nummer 11

November 2020

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

Adrem

JAARGANG 40 NO 1 JANUARI 2020

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Zoals het er nu uit ziet zullen we dit jaar wel geen avonden hebben. Jammer, maar je kunt nu eenmaal niet tegen beter weten in toch een avond door laten gaan met de eventuele gevolgen van dien. We zullen het dus maar gelaten over ons laten komen en hopen dat er binnenkort toch betere tijden aan zullen breken.

Ik weet hoe het met jullie gaat, maar ik verveel mij nog steeds niet. In de kas gaat het bloeien, alhoewel in iets mindere mate, nog steeds door. Is dit een gevolg van de mooie zomer, of hebben de planten het uitstekend naar hun zin bij mij? Zeg het maar.

Onze lidcactus heeft de hele zomer, zoals vroeger bij mijn oma, op een beschut plekje in de tuin gestaan en werd met de regelmaat van de klok vergeten. Toen ik een paar weken terug in de tuin aan het werk was zag ik dat de eerste knoppen al gevormd waren. Afgelopen zaterdag heb ik foto's gemaakt van knoppen en zelfs al van bloemen die al uitgekomen waren. Dat de bloemen zo snel uit komen, komt doordat de plant nu in de warmere kamer op de vensterbank staat. Als herfstbloeiers staan in de kas de levende steentjes volop te bloeien. Ook de ariocarpussen vertonen knoppen en mijn *Ariocarpus kotschoubeyanus* st met twee prachtige, gesteepte, roze bloemen te pronken dat het een lieve lust is. En ook de astrophytums blijven onuitputtelijk en toveren iedere keer weer bloemen te voorschijn. Uiteraard is dit natuurlijk wel het jaargetijde dat je op paddestoelenjacht moet gaan. Nu is Joke een expert op dit gebied en de namen worden heel eenvoudig uit haar mouw geschud. Ik hoor dat dan aan en ben het voordat ik thuis al weer vergeten. Toch zijn de paddenstoelen er niet minder mooi om. Een wandeling met iemand die daar een goede kennis van heeft geeft toch een extra dimensie aan zo'n wandeling.

De bestuursvergaderingen staan momenteel op een heel laag pitje. Mail ons wat jullie eventueel volgend jaar willen horen of zien als alles weer normaal is.

PLANT VAN DE MAAND

ARIOCARPUS KOTSCHOUBEYANUS

Momenteel staat er een drietal van deze plantjes in mijn kas. De bovenste foto is een afbeelding van een wit bloeiende plant en de onderste heeft de 'normale' bloei. De niet afgebeelde plant is er een met meerdere koppen.

Mijn rose bloeiende plant heb ik een tijdje op de vensterbank in de kamer gezet met als resultaat dat de boem is uitgekomen. Waarschijnlijk is het in de kas, waar nog steeds niet gestookt wordt te koud om de bloem uit te laten komen,

of ik was een beetje ongeduldig. De wit bloeiende blijft gewoon in de kas en gaat daar dan hopelijk ook bloeien.

Het zijn uitzonderlijk langzame groeiers en alleen aan mijn potjes kan ik voelen dat er groei in zit. De plant heeft namelijk een penwortel en mijn twee afgebeelde plantje kunnen nog een jaar in hun huidige behuizing blijven staan en moeten dan overgepot worden naar een groter potje, omdat de zijkanten van het potje al enigszins bol beginnen te staan. Dit komt omdat de plant een penwortel vormt en ondergronds, zoals ik het ervaar, harder lijkt te groeien dan bovengronds.

Tijdens diverse van mijn Mexico-reizen heb ik verschillende locaties bezocht waar de plantjes voorkwamen. Dit varieerde van rotsachtige bodem tot plekken waar er regelmatig overstromingen waren en waar het moeilijk was om de plantjes te vinden omdat ze met een laag modder bedekt waren. Vaak zag je alleen het silhouet van de

plantjes in de opgedroogde klei en was je blij wanneer je er een paar plantjes gevonden had.

De plantjes wijken qua vorm sterk af van andere cactussen. De tuberkels zijn driehoekig en liggen plat op de grond wat de plant zijn stervormig uiterlijk geeft. De areolen zijn langwerpige groeven die vaak eindigen in een plukje wol. De bloemknoppen ontstaan in het hart van de plant. De bloeitijd is rond deze tijd. Een leuk plantje voor mensen die niet ongeduldig zijn.

H.V.

FOTOGALERIJ

Schlumbergera spec.

Schlumbergera spec.

Ariocarpus agavoides

Ariocarpus lloydii

Ariocarpus agavoides

Astrophytum asterias cv. Ooibos Kabuto

EEN DAGJE ARGENTINIË

SAN ANTONIO DE LOS COBRES - HUMAHUACA

16 november

We hebben wat broodjes gekocht voor onderweg voor we uit San Antonio de los Cobres vertrekken. Ook hebben we besloten om de route enigszins te wijzigen en over Salta te rijden. Het begin van de reis voert ons door heuvelachtig, tamelijk kaal terrein. Eenmaal in de buurt van Salta wordt het allengs groener.

Het is vrij druk in Salta maar met de kaart op schoot lukt het ons aardig om redelijk snel door Salta te rijden, alhoewel het er erg druk is.

Eenmaal door Salta stoppen we bij een stuwmeer waar een enorme wolk van water uitnodigt om gefotografeerd te worden. Een aantal kilometers verder stopt Gerrit ineens voor vermoedelijk een trap, een grote loopvogel. Helaas konden we hem nog net tussen het struikgewas zien verdwijnen.

De volgende vogel die we zien is een caracara, een Zuid-Amerikaanse roofvogel. Deze was zo beleefd om niet weg te vliegen maar bleef netjes wachten in het gras tot hij mooi op de foto stond. De weg voert ons heel langzaam door een stukje tropisch oerwoud en we fotograferen diverse rhipsalissen, bromelia's en zelfs peperomia's. Een uniek stukje natuur waar we iets verder nog een keer stoppen om te fotograferen.

Door San Salvador de Jujuy zijn we vrij snel heen en langzamerhand wordt het landschap wat droger en zien we de eerste cactussen. Natuurlijk wordt er op een geschikte plek gestopt en gaan we op onderzoek uit.

Een leuke stop want we vinden: gymno-

calyciums, acanthocalyciums, opuntia's, parodia's, lobivia's, fraaie terscheckii's, een cristaat van een gymnocalycium en ook nog abromitiella's.

Een paar kilometer voor Humahuaca nog een keer het veld in en daar is de oogst: acanthocalyciums, parodia's, schijfcactussen, tephrocactussen en uiteraard weer gymnocalyciums.

In Humahuaca aangekomen wilde ik naar het hotel van 10 jaar geleden. Hier is echter een hele nieuwbouwwijk verschenen en van het hotel geen spoor. Diverse keren rond gereden maar geen hotel te vinden. De telefoon van Gijs bracht uitkomst. Net over het water vonden we Hotel Coquena. Een puik hotel met ook nog eens een paar fraaie cactussen voor de deur die nog bloeiden ook. Rob ont-popte zich als een ware dierenvriend. 's Avonds hebben we evenals 10 jaar geleden in het busstation gegeten. Beslist niet super, maar je moet wat in je maag hebben. We kijken terug op een geweldige dag.

H.V.

PUZZEL

1	2	3		4		5	6	7		8	9	10	11	12
13			14			15			16		17			
		18			19				20		21			
22	23		24	25		26			27		28		29	
30		31		32	33			34				35		
	36		37				38						39	
40					41	42		43					44	
		45		46		47	48			49		50		
51	52		53		54				55				56	
57		58		59				60		61				
62			63				64		65			66		67
	68				69	70		71			72			
73			74	75			76			77		78		
79		80		81					82		83			
84						85							86	

HORIZONTAAL

1 waterkering, 4 schoeisel, 8 voorstelling in de slaap, 13 edelsteen, 15 vrucht, 17 een van de Antillen, 18 vreemde munt, 19 plaats in Rusland, 21 van de, 22 klein kind, 24 familielid, 26 voorvoegsel, 27 deel van een woning, 28 rondhout, 30 zoogster, 32 halm, 34 min, 36 voorzetsel, 38 pinda, 40 plaats in Noord-Holland, 41 daar, 43 plaats, 44 onmeetbaar getal, 45 naaldboom, 47 luchthaven van Oostende 49 omroepvereniging, 51 muzieknoot, 53 soort schaatsen, 55 bezittingen, 57 bevel, 59 schatten, 61 echtgenoot, 62 lettertype,

VERTICAAL

1 dagtekening, 2 Duitse nv, 3 getemd, 4 militair, 5 rangtelwoord, 6 schoorsteenzwart, 7 noodsein, 9 vreemde munt, 10 busmaatschappij, 11 kelner 12 druivensoort, 14 onbemiddeld, 16 kledingstuk, 20 voorwerp ter herinnering, 23 nakomeling, 25 lokvoer, 28 bolwerk, 31 vouw, 33 Griekse godin, 34 deel van een schip, 35 muzieknoot, 37 slotwoord, 39 verbruikt, 40 rangtelwoord, 42 eer, 46 standaard, 48 vlug, 50 sein, 52 deel van een winkel, 54 plaats in Overijssel, 56 plaats in Zuid-Limburg, 58 uitroep, 60 rijstmaaltijd,

64 weg, 66 opslagruimte voor de computer, 68 stuk stof, 69 natuurlijke logaritme, 72 vis, 73 familielid, 74 leesteken, 78 fotografische term, 79 ik, 81 water in Groningen, 82 bijbels figuur, 84 sein, 85 stad in Azerbeidzjan 86 voorvoegsel

63 familielid, 65 dubbel verhoogde toon, 67 leed, 70 plaats in Tsjechië, 73 hoofddekseel, 75 vreemde munt, 76 landteken op auto's, 77 studierichting bij het VMBO, 80 in orde, 83 vogelproduct

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Petasites albus

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Tijd genoeg in deze tijd om weer een stukje te schrijven over ons eigen Nederlandse flora.

Als eerste deze maand het ganzenvoet nachtschade (*Solanum chenopodioides*) uit de familie van de nachtschadeachtigen (*Solanaceae*). Het is een struikje tot 1 meter hoog en is van oorsprong afkomstig uit Zuid-Amerika en zich heeft verspreid in Europa. Nieuw Zeeland en Australië. Deze familie van onze aardappel wordt ook wel fluweel nachtschade genoemd. Er zijn op diverse plaatsen in Nederland planten gevonden zoals in Duffert, twee plekken in Nijmegen, Rijswijk en in Amsterdam. De plant lijkt veel op de zwarte nachtschade en zal

daarom ook niet overal opgemerkt worden. Maar de zwarte nachtschade is minder behaard. Ook heeft deze plant zwarte bessen maar ze zijn minder groot dan van de zwarte nachtschade). *Solanum* komt van het Latijnse *solari* wat troost of leed verzachtend betekent en *chenopodioides* betekend gelijkend op een ganzenvoet.

Als tweede plant de kamvaren (*Dryopteris cristata*) uit de niervarenfamilie (*Dryopteridaceae*).

Het is een overblijvende plant met een korte wortelstok die in Nederland vrij algemeen voorkomt in vennen en moerassen. De plant kan een bastaard vormen met de smalle stekelvaren. Deze bastaard komt voor op veenmosrietlanden maar is niet geheel winterhard. De plant kan tot 80 cm hoog worden. De sporen verschijnen van juli tot in september. De naam *Dryopteris* komt van het Griekse *drys* of *dryos* wat eik betekent en *pteris* wat varen betekent. Wat hiermee bedoeld wordt is dat de plant ook in eiken kan groeien. *Cristata* betekent kamdragend. De plant wordt ook gekweekt en aangeboden in tuincentra.

De derde plant is wit hoefblad (*Petasites albus*) uit de familie van de samengesteldbloemigen (*Compositae*). Deze vaste plant lijkt veel op het bekende groot hoefblad en op het Japanse hoefblad. De bloemen zijn echter duidelijke wit en ruiken zoet. De bloei valt in februari-maart. De bladeren kunnen tot 30 cm groot worden. In Nederland komt de plant voor als verwilderende sierplant in parkbossen. De plant komt voor in de bergen van Europa en woekert daar. De Nederlandse naam komt omdat het blad lijkt op een paardenhoef. *Petasites* komt van het

Griekse petasos wat breedgerande hoed betekent en werd ook wel gebruikt als een parasol. *Albus* betekent wit.

Dat was het deze maand. Hopelijk is dat corona snel weg en kunnen we weer genieten van onze maandelijks bijeenkomsten.

Jur

GEKRAAGDE AARDSTER

In de laatste week van oktober wordt begonnen met het winterklaar maken van de tuin. Een aantal werkzaamheden komen elk jaar terug. Het begint met het verzamelen van het blad van de sierkers in de rotstuin. Dit blad wordt gebruikt om de planten in de borders te beschermen tegen kou. Ook de taxushagen worden voor de winter nog een keer onder handen genomen. Vorige week stond in ons dagblad een foto van een aardster. Zelf had ik deze nog niet gezien in de natuur, tot vandaag 27 oktober in mijn eigen tuin! Bij het opruimen van het snoeisels van de taxus kwam onder een van de taxushagen een Aardster tevoorschijn, een Gekraagde Aardster bij nadere bestudering. Ze lijkt niet op de paddenstoelen die normaal in onze tuin voorkomen. Het is een buikzwam met een bolvormig vruchtlichaam. Ik vond haar samen met een rond bolletje dat vermoedelijk nog een niet volgroeide Aardster is. Als de gekraagde Aardster rijp is barst de buitenwand open in 5 tot 7 slippen, deze vouwen zich naar buiten uit. Vandaar de naam Aardster. De kraag om de bal is een deel van de buitenwand die de slippen niet naar buiten volgt maar losscheurt en om het vruchtlichaam blijft zitten. De Gekraagde

Aardster in onze tuin heeft een doorsnee van 13,5 cm en heeft vier slippen, waarvan bij twee slippen een deel van de kraag aanwezig is. Boven in de bol zit een gaatje met franjes . Met een druk van de vinger op de bol kwam er een pluim bruine sporen uit. Het leek wel iets op een uitbarsting van een vulkaan die ik een paar jaar geleden op de Bromo in Java meemaakte toen deze heel actief was en een lading as uitspuugde dat op korrels oploskoffie leek. Dan maak je snel een vergelijking. Hopelijk komt ze weer, er zijn sporen op dezelfde plek achtergelaten waar ze is aangetroffen.

Trudy

3 Een dag later zijn de franjes nog duidelijker te zien.

4 Onderkant Gekraagde Aardster.

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Thomas Linzen schreef het boek 'Vielfalt der Gattung Mammillaria'. Ook dit is weer een uitgave van de Duitse cactusvereniging, de KUAS en is alleen maar voor leden van die vereniging beschikbaar. Afgaande op de vorige edities in deze rij van boeken denk je dat dit een boekje is als de rest, dus niet al te dik. Niets is minder waar. Het boek(je) telt 512 pagina's. En dat dan per post naar het buitenland voor het luttele bedrag van € 12,00.

Na het gebruikelijke voorwoord en de daaropvolgende inleiding krijgen we een hoofdstuk over de geschiedenis en de indeling van de mammillaria's. De schrijver onderstreept de onderzoeken van Lüthy. Deze onderzoeken geven een inzicht in de evolutie van het geslacht Mammillaria. Zo heeft hij primitieve mammillaria's, de tussenvorm en de moderne mammillaria's.

Al naar gelang de inzichten over het geslacht erkent men tussen de 150 en 300 soorten. Over vormen en variëteiten heeft zo iedere liefhebber zijn eigen mening over de plantennamen voor wat betreft de variëteiten en ondersoorten. In dit hoofdstuk wordt ook nog ingegaan over dezelfde soorten die op verschillende vindplaatsen voorkomen. Al met al een studie op zich. Aan het eind van dit hoofdstuk geeft hij een tabel voor de verzorging van de soorten die hij in verschillende gradatie heeft ingedeeld. Bij iedere plant die behandeld wordt verwijst hij naar de manier van verzorgen.

Hierna worden de planten in alfabetische volgorde behandeld. Bij deze beschrijving krijgen we een korte beschrijving van de plek waar de planten gevonden kunnen worden en tevens verwante soorten waarvan de overeenkomsten en de verschillen tussen de soorten onderling gegeven worden naar de mening van de schrijver.

De schrijver heeft zo goed als bijna alle vindplaatsen van de planten bezocht en heeft daar veel fotomateriaal verzameld waarmee hij zijn beweringen over de verschillen en de overeenkomsten duidelijk kan maken. Niet alleen foto's van de planten zelf, maar ook van het biotoop waar de planten voorkomen zijn afgebeeld, zodat we een duidelijk beeld krijgen van de omstandigheden waaronder de planten in de natuur voorkomen.

De kwaliteit van de foto's zorgt er tevens voor dat je deze heel goed kunt gebruiken wanneer je een plant wilt determineren om nu eenvoudig een de naam bij de plant te zetten.

H.V.

AGENDA

Ook dit keer voorzichtigheid geboden.
Hou het gezond allemaal.
Hopelijk kunnen we het komend jaar weer avonden
organiseren.
De tijd zal het uitwijzen.

Met vriendelijke groeten
Het bestuur.

Jaarprogramma 2020

9 Januari	Henk Viscaal lezing Argentinië 2019.
13 Februari	Jaarvergadering en vervolg lezing Henk Viscaal.
12 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
9 April	Lezing Geert Borgonje.
2/3 Mei	Lenteweekend.
14 Mei	Praktijkavond.
23/30 Mei	Reisje
11 Juni	Tuinbezoek.
9 Juli	Tuinbezoek.
1 Augustus	Vakantie.
10 September	Gert Ubink lezing.
8 Oktober	Ruilavond.
12 November	Verzorgd door eigen leden.
10 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG ? (WORDT NOG BEKEND GEMAAKT)

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	164
Fotogalerij	165
Een dagje Argentinië	166
Puzzel	170
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	172
Steengoed	174
Met een boekje in een hoekje	177
Agenda	178